

17. august 2022

Høring over lov om ændring af lov om menighedsråd, lov om folkekirkens økonomi og lov om forsøg i folkekirken

Landsforeningen af Menighedsråd har i en årrække arbejdet for at styrke og fastholde menighedsrådenes ansvar for folkekirkens lokale økonomi. Menighedsrådene er valgt af folkekirkens kirkeskattebetalende medlemmer, og vælger et provstiudvalg, som på menighedernes vegne sikrer økonomisk prioritering og styring. En række af de foreslåede ændringer vil bidrage hertil.

En række af forslagene berører imidlertid opgavefordelingen mellem menighedsråd og provstiudvalg, som optager menighedsrådene og lokalt kan give anledning til debat. Derfor er det et problem, at høringen er sket hen over sommeren fra den 7. juli til den 18. august. Vi havde stærkt opfordret kirkeministeren til at give en længere høringsperiode for at give menighedsråd og provstiudvalg reel mulighed for at drøfte forslagene på møder.

Landsforeningen har følgende generelle bemærkninger til lovforslaget og til forslagets to temaer, som er anført i høringsbrevet. Vores bemærkninger til de enkelte forslag er vedlagt som bilag.

Generelt til lovforslaget:

Provstierne er forskellige og har meget forskellige vilkår. Derfor er princippet om fleksibilitet nødvendigt.

En række af forslagene giver betydelige muligheder for menighedsrådene kan vælge at tildele provstiudvalgene yderlige ansvar og kompetence. Det er afgørende, at der er legitimitet bag sådanne beslutninger og transparens i processerne.

Af samme grund foreslår vi en ændring af valgformen til provstiudvalg. Det vil være en væsentlig forudsætning for at sikre et velfungerende samtaledemokrati på provstiniveau. Vi går ud fra som anført, at ændring af valgformen til valg af provstiudvalg og stiftsråd tages op i forbindelse med den varslede revision af menighedsrådsloven. Vi har også noteret os en forventning om, at de positive erfaringer fra de forsøg, som i henhold til lov om forsøg i folkekirken er gennemført vedrørende fleksibilitet i menighedsrådets organisering af arbejdet (forsøgsramme 7) vil indgå i en bredere revision af menighedsrådsloven, som vi har udtrykt ønske om.

Vi havde gerne set, at også Landsforeningens forslag om styrke stiftsrådenes indsigt i stiftets samlede ressourcer som grundlag for fastsættelsen af det bindende stiftsbidrag var blevet imødekommet.

Vedrørende udmøntningen må vi som ved tidligere lejligheder gøre gældende, at der – som anerkendt af Kirkeministeriet - ikke er tale om et over-/underordningsforhold mellem Kirkeministeriet på den ene side og menighedsråd og provstiudvalg på den anden, og at sidstnævnte derfor retteligt ikke kan reguleres ved anvendelse af cirkulærer.

Vi noterer os en fortsat anvendelse af begrebet stiftsøvrighed i situationer, hvor betydningen i praksis er stiftsadministrationen. Det har hidtil været vores forståelse med Kirkeministeriet, at begrebet stiftsøvrighed skal skrives ud af lovgivningen, når der er anledning til det. Der er under alle omstændigheder behov for en begrebsafklaring.

Det er positivt med permanent lovgivning frem for forsøg. Vi kan støtte, at forsøgsloven ophæves.

Generelt til tema I: Udvidelse og forenkling af muligheden for at samarbejde på tværs af niveauer og geografi

En række af forslagene vil give nye muligheder for frugtbart samarbejde især mellem menighedsråd og provstiudvalg.

Det er positivt med en udvidet fleksibilitet, som i højere grad vil imødekomme den store forskellighed i provstiernes vilkår.

Der er tale om muligheder, som man lokalt skal afgøre, om man vil benytte. Det er afgørende, at der er legitimitet bag beslutningerne og transparens i processerne, så også et evt. mindretal blandt menighedsrådene bliver hørt og inkluderet.

Der er behov for tydelig skelnen mellem henholdsvis flytning og delegation af kompetence. I en række af forslagene er der tale om delegation, men f.eks. muligheden for at give tillægsbevillinger på driften reelt er en flytning af kompetence fra menighedsrådet til provstiudvalget, fordi provstiudvalget får kompetence over midler, som menighedsrådet hidtil har haft kompetence over.

Mulighederne skal følge op på forsøgene og angiveligt reducere behovet for dispensationer fra Kirkeministeriet. For at kunne vurdere behovet og potentialet savnes overblik over hidtil udstedte dispensationer. Det er i HR-gruppen aftalt at foretage en evaluering af givne dispensationer.

I udmøntningen af forslagene lokalt må der rettes betydelig opmærksomhed på tilsyn, habilitet og provstens rolle som provstiudvalgsmedlem, forretningsfører og daglig leder.

Generelt til tema II: Øget transparens og fleksibilitet i den lokale økonomistyring

Det er væsentligt med en øget transparens, især vedr. budgetudvalgene. Det styrker legitimitet og det bidrager til menighedsrådenes engagement i den lokale økonomiske prioritering og kirkeskatteniveau.

Det er positivt, at de rejste forslag vil give større lokal fleksibilitet i økonomistyringen.

Vi noterer os positivt, at forslagene ikke reducerer menighedsrådenes selvstændige beslutningskompetence indenfor den udmeldte driftsramme og den givne anlægsbevilling.

For en række af forslagene er det afgørende, at der er legitimitet bag beslutningerne og transparens i processerne.

Forslagene vil øge behovet for lokalt tilpasset vejledning og rådgivning af menighedsrådene, da der i mindre grad kan henvises til det landsdækkende regelsæt.

Flere af forslagene bygger på den præmis, at provstiet er den økonomiske grundenhed i folkekirken, og at kirkeskattemidlerne er fælles midler i provstiet/ligningsområdet indtil de er fordelt til menighedsrådene. En præmis, som vi tilslutter os.

Denne forståelse er udbredt i forskellig grad i de enkelte provstier og i nogle provstier kan der være behov for at fremme dialogen herom.

Vores bemærkninger til de enkelte forslag fremgår af vedlagte bilag.

Med venlig hilsen

Søren Abildgaard

Bilag: Bemærkninger til de enkelte forslag